

Työurilla oppiminen

Milma Arola, Sitra
26.3.2026 TU-LE

Työurilla oppiminen 26.3. - kysymyksiä ja kommentteja

Voit esittää kysymyksiä ja kommentteja puheen aikana. Vastaan niihin esityksen lopussa.

<https://forms.office.com/e/R3CnAQyqTW>

Mieti omaa työtäsi tai laajemmin työelämää 5-20 vuotta sitten.

Mitkä asiat ovat muuttuneet? Miten?

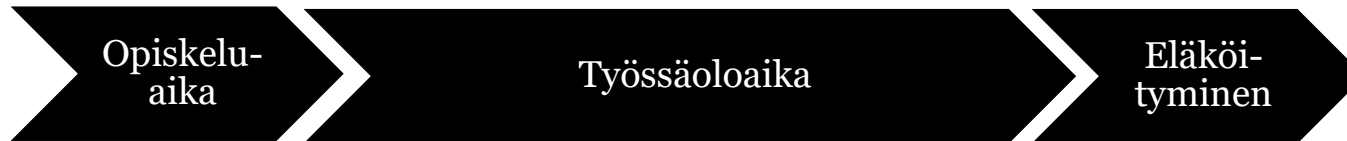
Esim.

- Ihmiset: asiakkaat, työntekijät, kollegat, opiskelijat
- Osaamistarpeet
- Työvälineet, työtavat, työtehtävät
- Johtaminen ja työkuultuuri
- Toimiala
- Liiketoiminta
- Toimintaympäristö

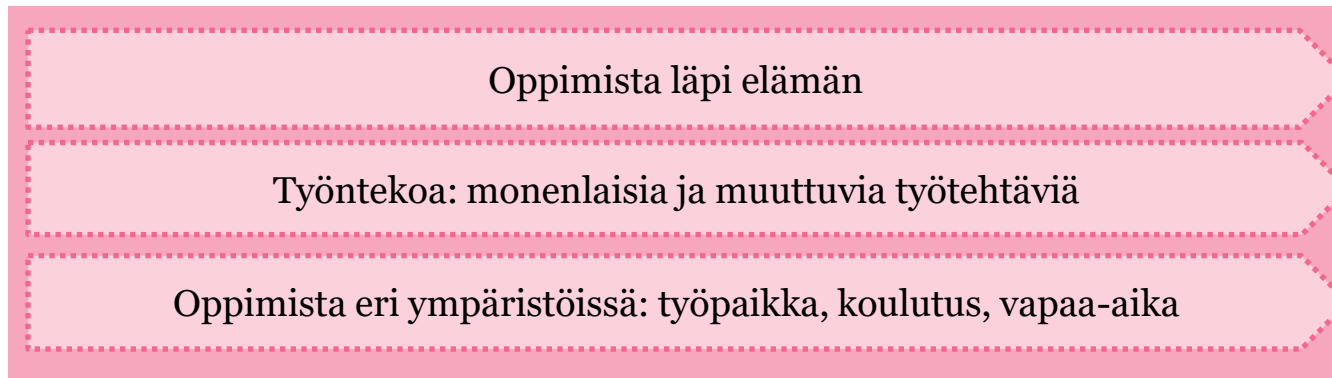

Työura on oppimisura

Ennen saattoi olla näin:

Yhä useammin näin:

Jatkuva oppiminen työuralla

80%

työikäisistä **nauttii** uuden oppimisesta ja kokee sen itselleen **tärkeäksi**.

50%

uskoo, että oma työ muuttuu lähivuosina niin, että tarvitsee uutta osaamista.

66%

luottaa pystyvänsä kehittämään osaamistaan niin, että pärjää työelämässä tulevaisuudessa

**Työikäisten
kokemuksia
jatkuvasta
oppimisesta**

Mieluisimmat tavat oppia uutta

Tekemällä oppiminen omassa työssä
(työtapojen hiominen, uudet työtehtävät, uudet koneet ja laitteet, vastaan tulevat haasteet)
(60%)

Asioiden itsenäinen opettelu ja opiskelu
(51%)

Kurssit ja koulutukset
(42 %)

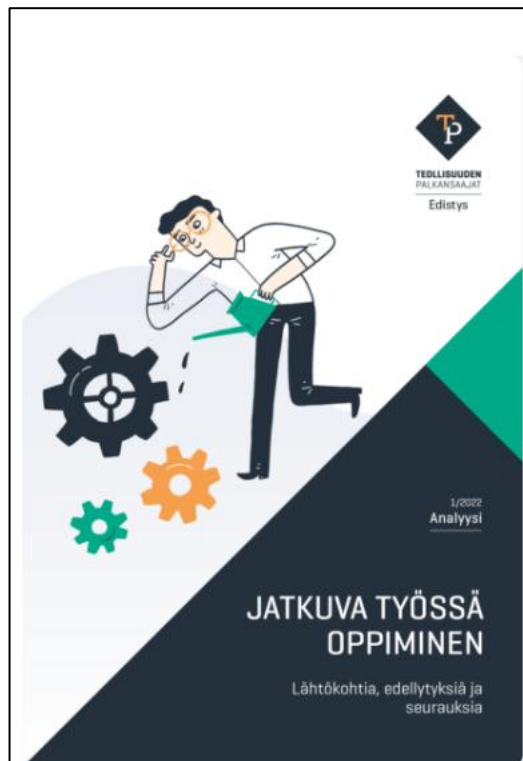
Työikäisten kokemuksia jatkuvasta oppimisesta

“Osaaminen uudistaa työelämää ja työelämä osaamista.”

“Uusi osaaminen syntyy entistä useammin muuttuvassa työelämässä.”

“Työn vuoksi tapahtuvasta oppimisesta 80 % tapahtuu työssä työtä tekemällä”

Soila Lemmetty, Marianne Jaakkola ja Kaija Collin 2022

Työ on oppimista, oppiminen on työtä

80-90 % työssä olevien aikuisten oppimisesta toteutuu työn arjessa työpaikalla.

Osaaminen on kasvun, tuottavuuden ja uudistumisen edellytys.

Osaamisen kehittäminen ja osaaminen ovat yhteydessä työhyvinvointiin ja työkykyyn.

Työpaikka oppimisympäristönä

- Nähdäänkö osaaminen tulevaisuuden kannalta olennaisena?
- Johdetaanko osaamista tietoisesti?
- Puhutaanko osaamisesta ja oppimisesta?
- Varataanko oppimiselle aikaa?
- Tehdäänkö osaamista ja oppimista näkyväksi?
- Miten oppiminen mahdollistetaan kaikille?

Oppiminen kuuluu kaikille

- 20%:lla työkäisistä on oppimisvaikeuksia.
- Oppimisvaikeudet ovat yhteydessä mm. työkykyyn.
- **Oppimisen pulmat eivät estä oppimista.**
- Pienillä teoilla jokainen työpaikka voi olla kaikille parempi oppimisympäristö.

Vinkkejä kaikille työpaikoille Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen **Jotpan** sivuilta:
tyossaoppiminenensujuvaksi.fi

OPPIMISVAIKEUKSIEN tukeminen työelämässä

Selkeät ohjeet työtehtävistä

- Anna ohjeet kirjallisesti ja suullisesti, hyödynnä myös kuvia ja havainnollista
- Pilko ohjeet pieniin osiin, käytä tarvittaessa selkokieltä
- Hyödynnä perehdytyksessä kuvia ja videoita

Tue työntekijän hyvinvointia

- Työtehtävissä voi menestyä oppimisvaikeuksista huolimatta hyvin, kun saa riittävästi kannustusta, tukea ja aikaa oppimiseen
- Tuen tarjoaminen vaikeuksiin vahvistaa itsetuntoa ja myönteistä käsitystä omasta osaamisesta

Tarvittaessa häiriötön tila

- Keskeytykset voivat häiritä suoriutumista tavanomaista enemmän, jos henkilöllä on oppimisvaikeus
- Tarjoa mahdollisuus tehdä keskittymistä vaativat työtehtävät häiriöttömässä tilassa, myös (vastamelu)kuulokkeet voivat olla hyvä apu

Riittävästi aikaa ja tukea

- Tarvitaan niissä työtehtävissä, joissa oppimisvaikeus vaikeuttaa toimintaa
- Uusien työtehtävien ja esim. uusien ohjelmistojen opettelussa

Työtehtävien järjestely oppimisvaikeudet huomioiden

- Jaa työtehtävät vahvuuksien mukaan (esim. ei sihteerin roolia kokouksessa sille, jolla on lukivaikeus)
- Anna mahdollisuus keskittyä yhteen työtehtävään kerrallaan
- Tarjoa mahdollisuus pitää pieniä taukoja, jotka tukevat keskittymistä

Oppimisen apuvälineet käyttöön

- Äänikirjat saa maksuttomasti käyttöön, jos on jokin lukemisesta → www.celia.fi
- Älylaitteissa on maksuttomia lukemista ja kirjoittamista tukevia sovelluksia → www.smaly.fi

Kysy työntekijältä, mitä hän tarvitsee

- Usein ihminen itse on oppimisvaikeutensa paras asiantuntija ja osaa kertoa, millaisia haasteita kokee eniten: tarjoa niihin apua

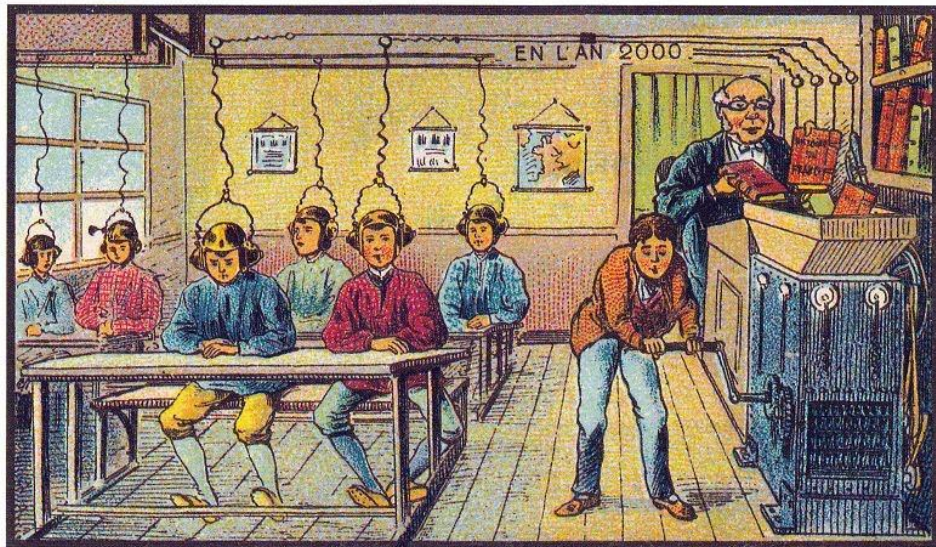
Työnantajan velvoitteet

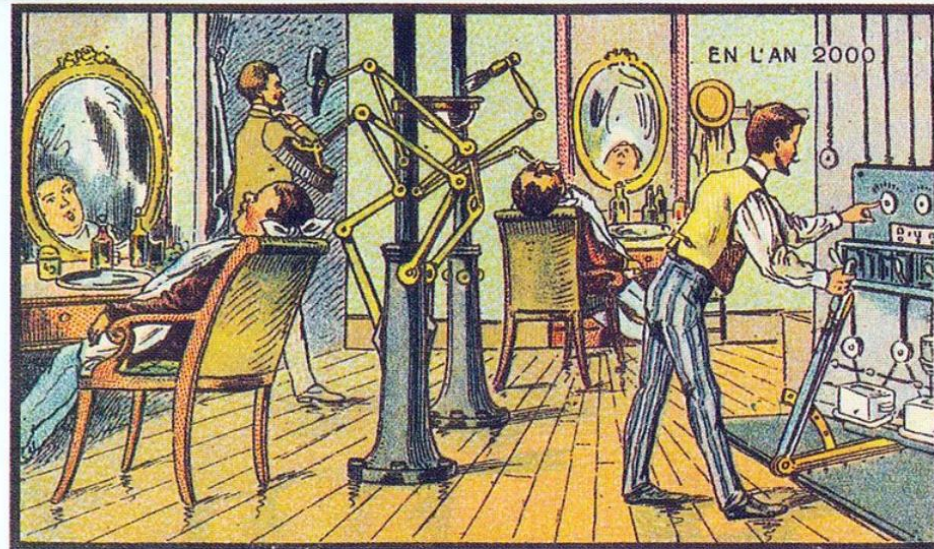
- Yhdenvertaisuuslaki 15 § velvoittaa työnantajan tarjoamaan asianmukaiset ja kulloisessakin tilanteessa tarvittavat kohtuulliset mukautukset, jotta esimerkiksi henkilö, jolla on oppimisvaikeuksia, voi yhdenvertaisesti suoriutua työtehtävistä ja edetä työuralla
- Työterveyshuolto voi auttaa, kun työpaikalla pohditaan keinoja, joilla tukea oppimisvaikeuksia

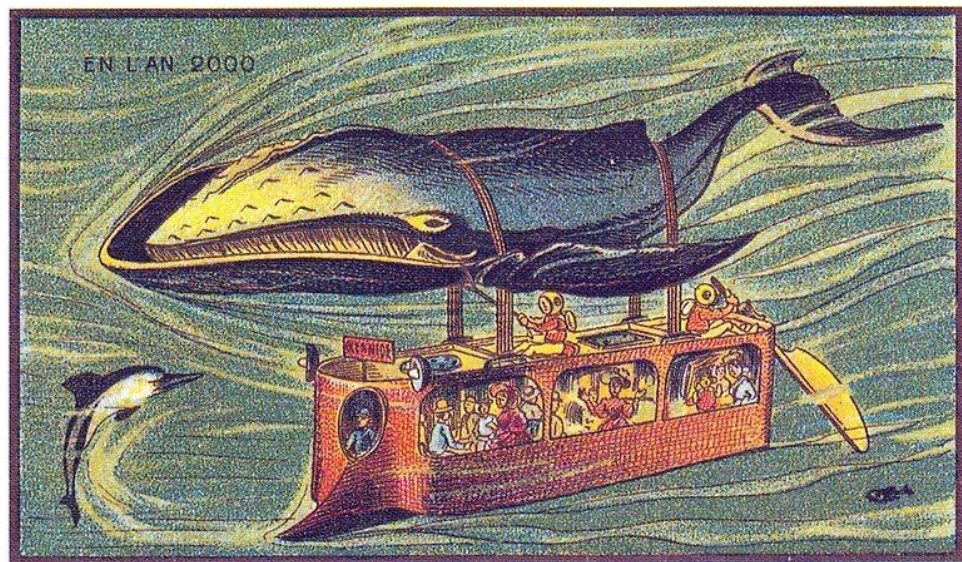
Pari sanaa osaamisen ennakoinnista

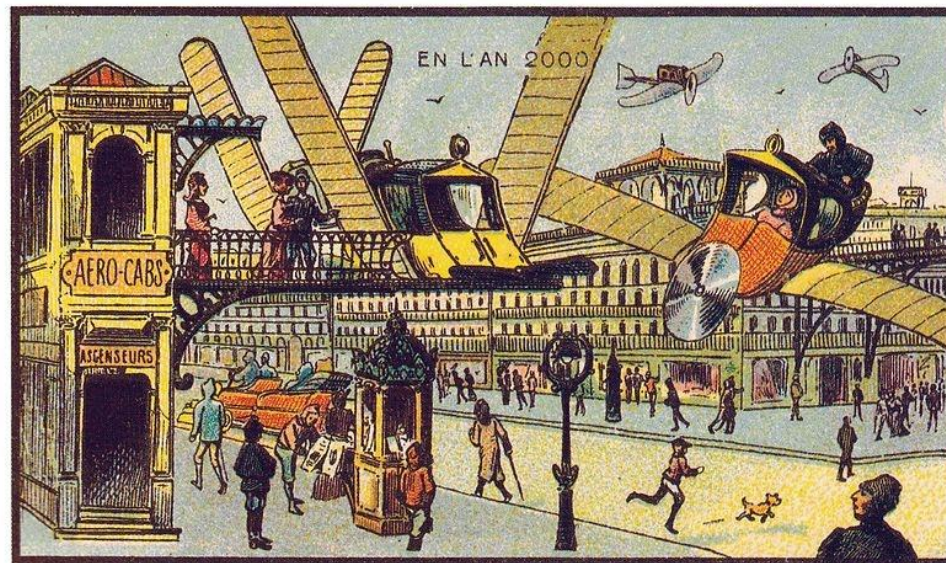
At School

The New-Fangled Barber

A Whale-Bus

Aero-Cab Station

Miten Suomi ennakoi osaamisen tulevaisuutta? -selvitys

- Tavoitteena oli **saada kokonaiskuva** osaamisen ennakkoinnin nykytilasta Suomessa.
- Lähtökohtana oli **tunnustella** aihetta ja **ymmärtää**, millaisia **mahdollisuuksia ja kehittämistarpeita** osaamisen ennakkointijärjestelmään liittyy.
  - Kiinnostuksen kohteena oli myös, miten eri toimijat tuottavat ja hyödyntävät osaamisen ennakkointiin liittyvää tietoa.

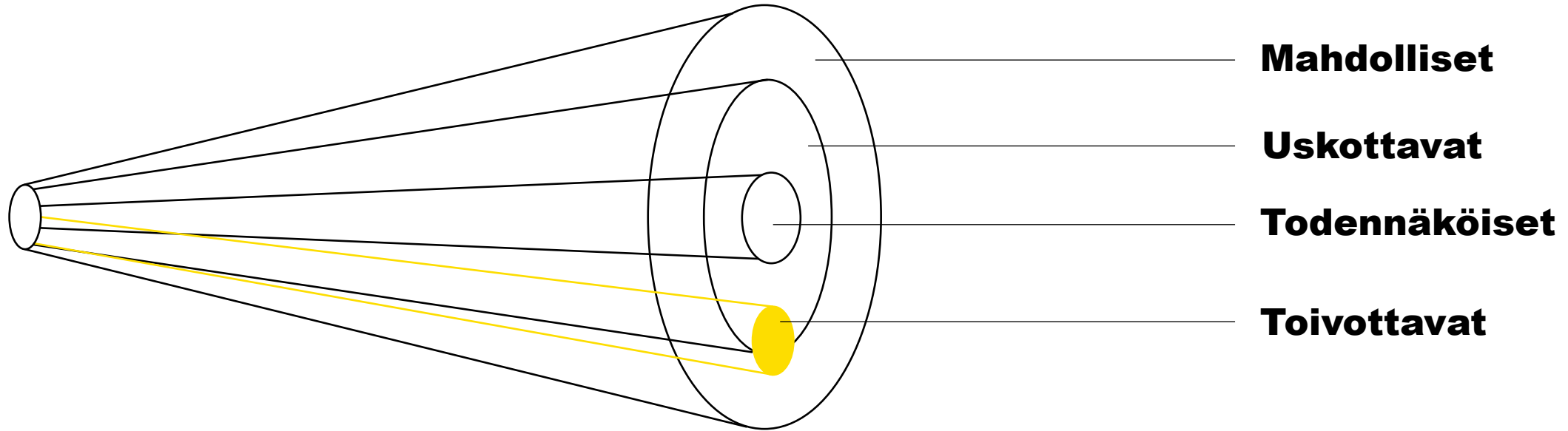
Demos Helsinki toteutti Sitralle [selvityksen](#).

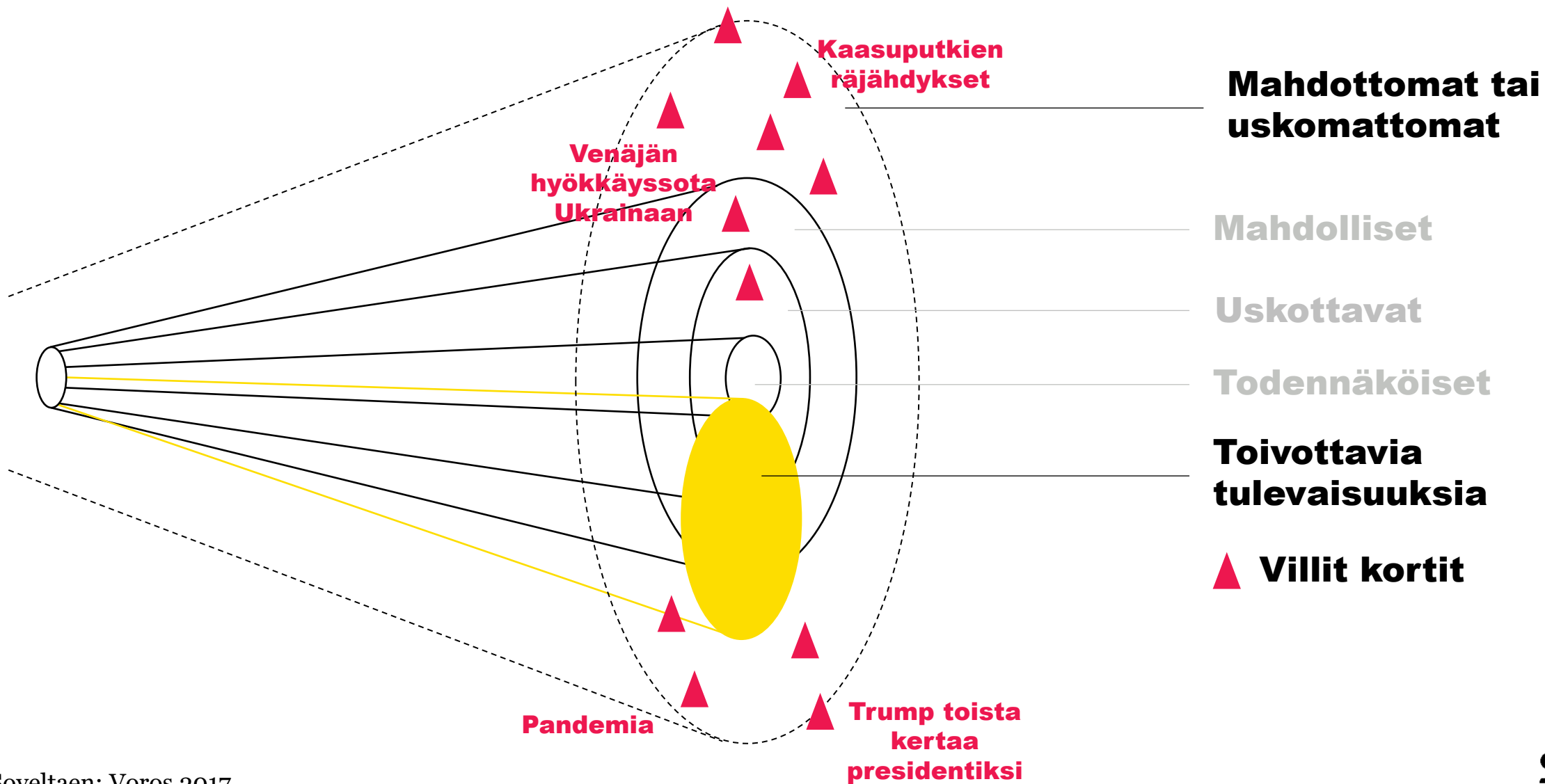

Tulevaisuustötterö

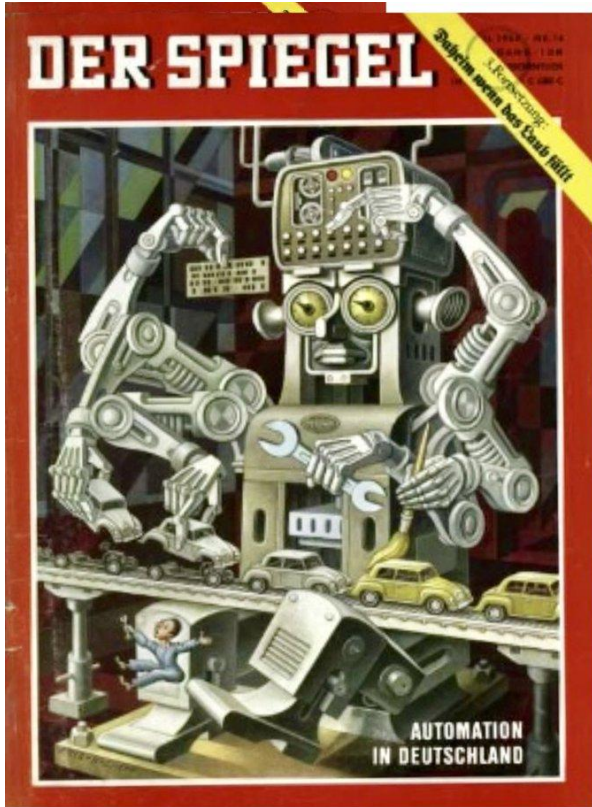

Tulevaisuustötterö on usein liian kapea

**“Vision without
action is daydream,
action without vision
is nightmare.”**

Japanese proverb

1964

1978

2016

2024

Entäs se tekoäly?

Kymmenen ammattia, joissa tekoälyaltistus on suuri tai vähäinen

sija	SUURIN VAIKUTUS	VÄHÄISIN VAIKUTUS
1	perinnöllisyysneuvojat	tanssijat
2	taloustarkastajat	kunto- ja aerobicohjaajat
3	vakuutusmatemaatikot	maalarit
4	ostoedustajat	raudoittajat
5	talousarvioanalyytikot	tekstiilipainajat
6	tuomarit	muurarit ja kivityöntekijät
7	hankintavirkailijat	kahvilatyöntekijät
8	kirjanpitäjät ja tilintarkastajat	aidantekijät
9	matemaatikot	katontekijät
10	oikeuslaitoksen virkailijat	teurastajat ja lihanpakkaajat

Koonnut: Samuli Niinivuo / HS
Lähteet: Felten-Raj-Seamans, Britannian opetusministeriö

Helsingin Sanomat 20.1.2025

Nämä hyvinpalkatut ammatit säilyvät talouslehti Forbesin mukaan

1-10

11-20

1. Anestesiahoitaja
2. Päivystyslääkäri
3. Tuomari
4. Yleiskirurgi
5. Kaupallisen lentoliikenteen lentäjä
6. Lääkärin assistentti
7. Lentäjä ja perämies
8. Lentokoneinsinööri
9. Lennonjohtaja
10. Eläinlääkäri

Lähde: Forbes
grafiikka: Maiju Hakalahti / Yle

SEURAAVA

Yle 23.3.2026

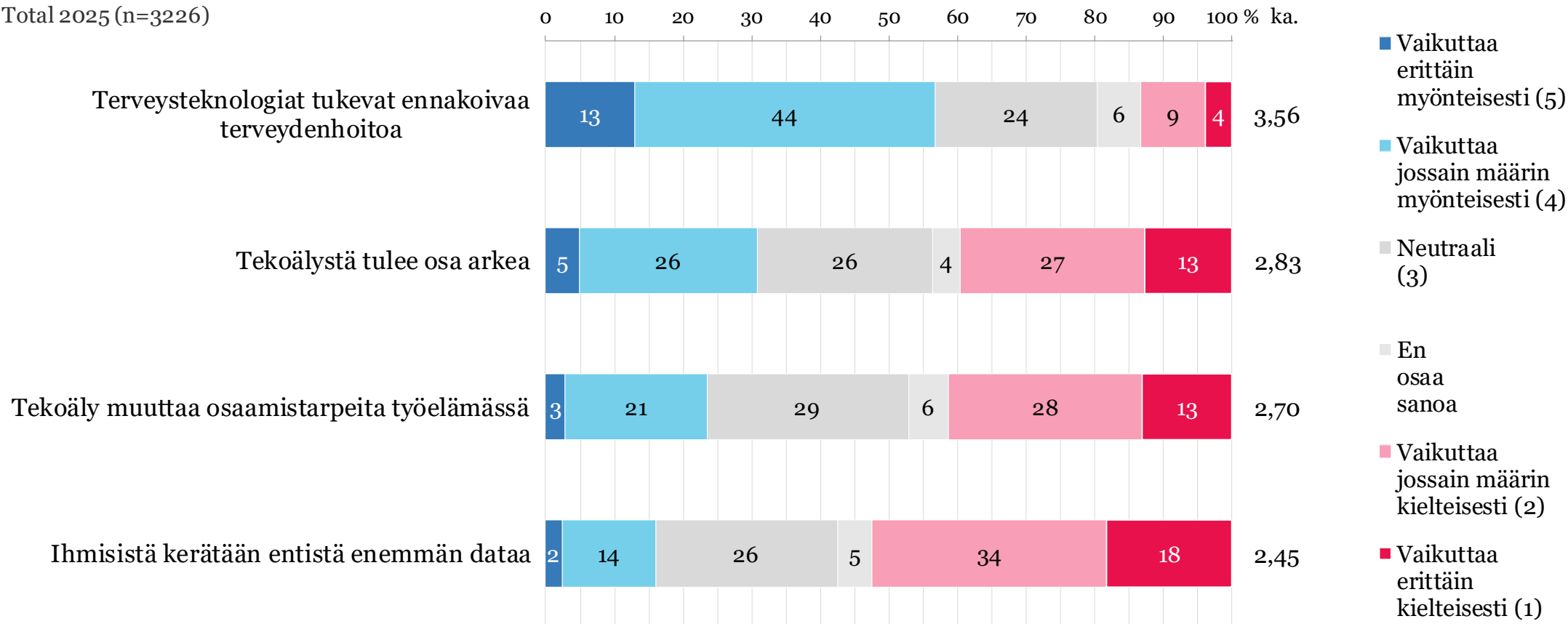
Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut Teknologian kehitys

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

TEKNOLOGIAN KEHITYS

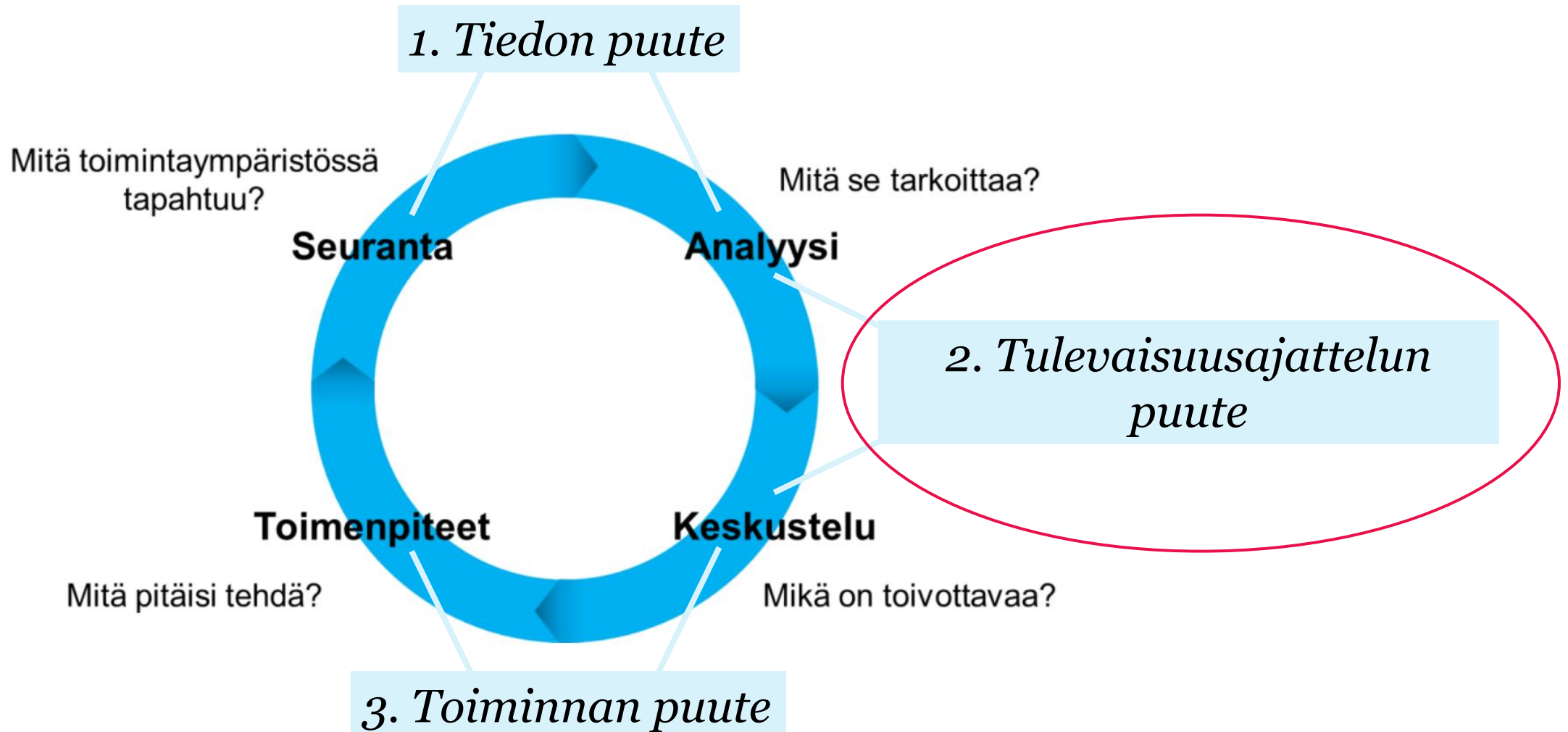
Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämääsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Total 2025 (n=3226)

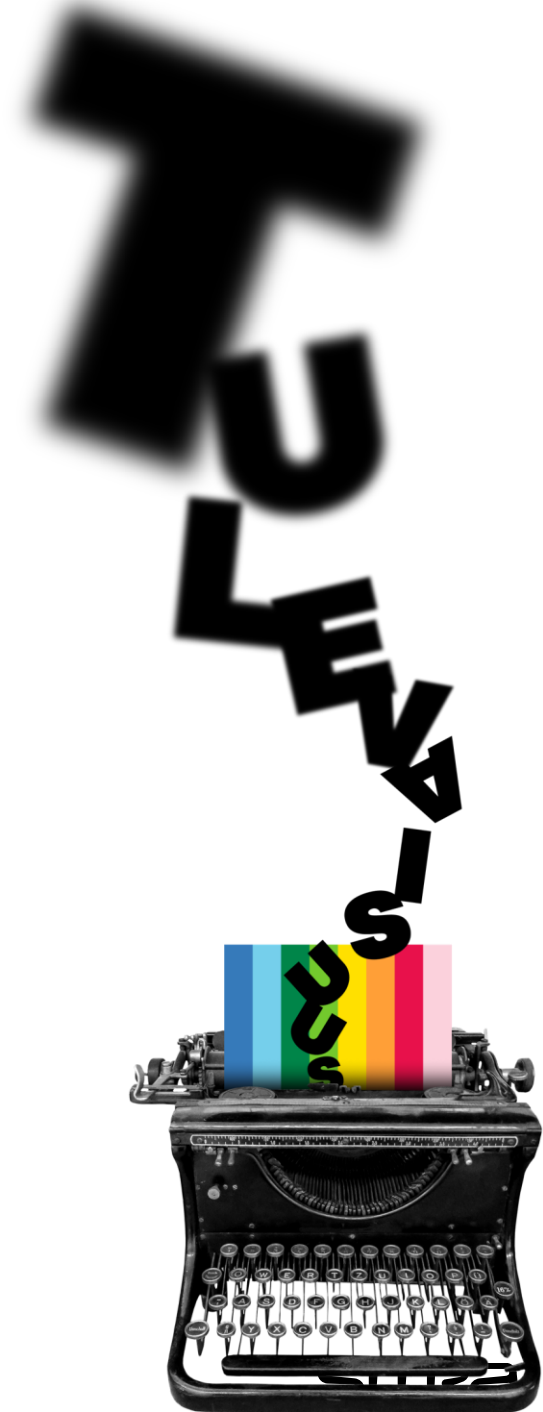
Kaikki vastaajat

Ennakoinnin kytkökset ja kuilut päätöksenteossa

Tulevaisuusajattelu

Henkilökohtainen **kyvykkyys**, joka pitää sisällään nykyhetken muutosten ja tulevaisuutta koskevien **oletusten tunnistamista ja haastamista**, vaihtoehtoisten tulevaisuuksien kuvittelua ja niiden peilaamista nykyhetken valintoihin.

Muuttuva työelämä edellyttää vahvaa osaamisidentiteettiä

Mitä osaan?

Miten ja missä voin hyödyntää omaa osaamistani?

Vahva osaamisidentiteetti

- vahvistaa käsitystä itsestä osaajana
- auttaa soveltamaan ja siirtämään omaa osaamista
- kannustaa ja motivoi uuden oppimiseen

Osaamisidentiteetti voi pitää sisällään useita ammatti-identiteettejä.

Myös yhteisöllä voi olla vahva osaamisidentiteetti.

Työurilla oppiminen 26.3. -
kysymyksiä ja kommentteja

**Voit esittää kysymyksiä ja
kommentteja puheen aikana.
Vastaan niihin esityksen
lopussa.**

**[https://forms.office.com/e/R
3CnAQyqTW](https://forms.office.com/e/R3CnAQyqTW)**

**TEKOJA
TULEVAI-
SUUDELLE**